

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

Κυριακή ΙΑ' Ματθαίου – Ματθ. 18, 23-35 (16/8/2015)

Η συγχώρηση

Άκρως διδακτική η σημερινή Ευαγγελική περικοπή, αγαπητοί μου αδελφοί, της οποίας προηγήθηκε ερώτημα του Αποστόλου Πέτρου προς τον Χριστό σχετικά με την ποσότητα και το εύρος της συγχωρητικότητας προς εκείνους που μας βλάπτουν. Ο Κύριος απάντησε ότι η παροχή της συγγνώμης προς όσους την ζητούν ειλικρινά πρέπει να είναι απεριόριστη και ανέλυσε αυτή την αλήθεια διδάσκοντας την παραβολή του βασιλέως και των δούλων του. Παρομοίασε την Βασιλεία των ουρανών με την δικαιοσύνη ενός βασιλέως, ο οποίος θέλησε να λογαριαστεί με τους δούλους στους οποίους είχε δανείσει χρηματικά ποσά. Ένας από τους δούλους του είχε δανειστεί τεράστιο χρηματικό ποσό, το οποίο αδυνατούσε να επιστρέψει και ο Βασιλεύς διέταξε να εκποιηθεί η περιουσία του για να λάβει τα οφειλόμενα. Μπροστά στις παρακλήσεις του δούλου, ο Βασιλεύς επέδειξε μακροθυμία και του χάρισε όλο το οφειλόμενο ποσό. Βγαίνοντας ο δούλος από το παλάτι, συνάντησε άλλον δούλο, στον οποίο είχε δανείσει ευτελέστατο ποσό και απαίτησε τα οφειλόμενα. Ο σύνδουλος του γονυπετής ικέτευσε για ευσπλαχνία και ζήτησε προθεσμία για την επιστροφή του ποσού. Ο δανειστής επέδειξε σκληρότητα και τον έκλεισε στη φυλακή. Ο Βασιλεύς, πληροφορηθείς τα τεκταινόμενα, κάλεσε και πάλι τον αχάριστο και σκληρόκαρδο δούλο του, επέτιμησε την ασπλαχνία του και τον παρέδωσε στους βασανιστές για την απόδοση δικαιοσύνης. Η παραβολή ολοκληρώνεται με την υπόμνηση του Κυρίου ότι το ίδιο θα συμβεί σ' εκείνους που δε συγχωρούν τα παραπτώματα των άλλων απέναντί τους.

Από την ως άνω διδακτική παραβολή θα σταθούμε σε τρία σημεία. Το πρώτο αφορά στην στάση του Βασιλέως, που δεν είναι άλλος από τον ίδιο τον Θεό. Η διήγηση τονίζει το απεριόριστο της ευσπλαχνίας του Θεού, προς εκείνους που εκδηλώνουν μετάνοια και ζητούν το έλεός Του. Ο Θεός δεν εξουθενώνει τους ανθρώπους, παρά τις πτώσεις και τις εκτροπές τους, δεν επιζητεί την τιμωρία τους, όσο κι αν απομακρύνονται από το θέλημά Του. Ο Θεός είναι αγάπη, προσωποποιεί την μακροθυμία, την ανεκτικότητα, την φιλανθρωπία, τη δικαιοσύνη και αποδέχεται πάντοτε τα δάκρυα της επιστροφής και της συγγνώμης του μετανοούντος ανθρώπου. Το γεγονός αυτό συνιστά Θεία ευεργεσία προς όλους εμάς, που λόγω των πολλών μας αμαρτιών, δοκιμάζουμε την αγάπη του Θεού, ρισκάροντας όχι την άνωθεν τιμωρία, αλλά την αυτοκαταδίκη μας.

Το δεύτερο σημείο αφορά στους ανθρώπους, που ενώ είμαστε χρεώστες έναντι του Θεού, επιδεικνύουμε ασπλαχνία και σκληρότητα

έναντι όσων, τυχόν, μας έχουν βλάψει σ' αυτή τη ζωή. Την ίδια στιγμή, έχουμε την εντύπωση ότι θα βρούμε έλεος από το Θεό για τις δικές μας οφειλές, ενώ αδυνατούμε να συγχωρήσουμε και να αποδεχτούμε την μετάνοια των συνανθρώπων μας. Προσευχόμαστε καθημερινά, επαναλαμβάνοντας τα λόγια της Κυριακής προσευχής και *άφες ημίν τα οφειλήματα ημών ως και ημείς αφίεμεν τοις οφειλέταις ημών*, αγνοώντας, προφανώς, το περιεχόμενο της προσευχής, η οποία παραμένει ανενεργός και δε φθάνει στον θρόνο του Θεού, όσο την επικαλούμαστε με τρόπο υποκριτικό.

Το τρίτο σημείο σχετίζεται με το γεγονός ότι, η αδυναμία μας να συγχωρήσουμε τους άλλους είναι ενδεικτική της αδυναμίας ή και της απροθυμίας μας να συνυπάρξουμε με τους άλλους, γιατί «συγχωρώ» σημαίνει «συνυπάρχω», μπορώ να ζω από κοινού με τους άλλους, να συγκοινωνώ με τους άλλους. Αλλά, αν ανήκουμε σ' αυτή την κατηγορία των ανθρώπων που αρνούνται την μακροθυμία και την αληθινή συνύπαρξη με τους άλλους, μη περιμένουμε να επιτύχουμε την συνύπαρξη με τον Θεό στην Βασιλεία των ουρανών. Η προϋπόθεση της συμμετοχής μας στα αγαθά της Βασιλείας και της αποδοχής της μετανοίας μας εκ μέρους του Θεού, είναι η μακρόθυμη συνύπαρξή μας με τους ανθρώπους, έξω από υπολογισμούς και συμφέροντα, έξω από λογικές κοσμικών συναλλαγών, που δε συνάδουν με το ήθος του Ιησού Χριστού. Είναι εξαιρετικά διδακτικός στο σημείο αυτό ο ιερός Χρυσόστομος: «εκείνος που προσπερνά τα αμαρτήματα των άλλων θα του ζητηθούν λιγότερες ευθύνες εν ημέρα κρίσεως. Και όσο μεγαλύτερα είναι τα αμαρτήματα που συγχωρεί, τόσο μεγαλύτερης συγχωρήσεως θα απολαύσει από τον Θεό»¹.

Τελικά, αποδεικνύεται, αγαπητοί μου, ότι στις σχέσεις μας με τον Θεό και τους ανθρώπους επικρατεί η αρχή της αμοιβαιότητας. Ας μην ξεχνούμε ποτέ αυτή την μεγάλη αλήθεια, κάθε φορά που επιζητούμε το έλεος του Θεού, ενώ την ίδια στιγμή αρνούμαστε τη συγγνώμη μας στους ανθρώπους. Το μέτρο της αγάπης μας προς τον Θεό είναι η αγάπη και η συγγνώμη μας προς τους άλλους. Με αυτό το μέτρο θα μετρηθούμε, όταν βρεθούμε ενώπιον του δικαιοκρίτου Χριστού, εν ημέρα κρίσεως. ΑΜΗΝ!

Αρχιμ. Ε.Ο.

¹ PG 52, 672-673